

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Radnóti István ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Molnár Attila ügyvéd által képviselt I. - II. rendű alperesek ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Pest Megyei Bíróság 2011. november 29. napján meghozott 27.P.21.534/2010/26. számú ítélete ellen, a felperes részéről 27. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek 250.000 (kettőszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 640.000 (hatszáznegyvenezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes és az alperesek korábban a 'B' szám alatti házban laktak. A felperes 2009. április 15-én 5.970.000 forintot vett át dr. N. F. ügyvédtől. A felperes lakásába 2009. májusában ismeretlen személy betört. A felperes az ... Nyrt.-nél vezetett bankszámlájáról 2009. július 1-jén 906.860 forintot vett fel. Ebből 500.000 forintot ügyvédi munkadíj címén annak az ügyvédnek adott át, aki őt korábban perben képviselte. A felperes és az alperesek szóban megállapodtak abban, hogy az alperesek egy különálló lakrészt alakítanak ki a felperesnek az 'A'-ban épülő házukban, a felperes pedig ennek ellenében a 'B' utcai lakásának az örököseivé nevezi az alpereseket. Megállapodásuk kiterjedt arra is, hogy ha sikerül értékesíteni a felperes lakását, akkor tartási szerződést kötnek, az alperesek vállalják a felperes tartását a lakás vételárából befolyt vételár átengedése fejében. Ezt követően a felperes végrendeletet alkotott, amivel lakása örököseivé az alpereseket nevezte. A felperes a végrendeletet később visszavonta. Az alperesek az 'A'-i házban különálló lakrészt alakítottak ki a felperesnek, ahova a felperes 2009. novemberben beköltözött. 2010. január 11-én a felperes gyógyszerek hatására önkívületi állapotba került, dührohamot kapott, ezért az alperesek ideg-gondozóba vitték,

ahonnan a ... Kórházba utalták be. A kórházból a felperes 2011. január 27-én a ... Otthonba távozott. Itt ápolási és gondozási szerződést, valamint ápolási és gondozási szerződés mellett az alapfeladatok körébe nem tartozó szociális szolgáltatásokra irányuló szerződést írt alá. A szerződésekkel egyidejűleg aláírt kiegészítő nyilatkozatban kötelezettséget vállalt a személyi térítési díj teljes összegének megfizetésére. A felperes aranyékszereit a II. rendű alperes az intézetvezető megkeresésére az otthonba vitte. A felperest a saját kérésére szomszédja, **S. I.-né** vitte el. Az otthonból való távozásakor a felperes tartozáselismerő nyilatkozatot írt alá, amiben 137.000 forint tartozást ismert el az otthon fenntartójával szemben. A felperes néhány napig **S. I.-né** lakásában tartózkodott, majd, miután a bútorait az alperesek visszaszállították, visszaköltözött a '**B**' utcai lakásába.

A felperes a keresetében 8.000.000 forint tőkének, utána 2010. április 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatnak és a perrel felmerült költségeinek az egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. Állította, hogy az I. rendű alperesnek 6.500.000 forintot adott át. Előadta, hogy az összeg ellenében az alperesek egy önálló lakrész kialakítását vállalták a felperes számára az '**A**'-i házban, továbbá azt, hogy tartási szerződés alapján gondoskodnak a felperes tartásáról. Hivatkozott arra, hogy az alperesek nem kötöttek vele tartási szerződést, nem gondoskodtak a tartásáról. Álláspontja szerint az alperesek szándékos magatartása indította őt olyan magatartásra, amiből önhibáján kívül kára keletkezett. Kifejtette, hogy ezt a kárt az alperesek a Ptk. 6. §-a alapján kötelesek megtéríteni. Előadta, hogy az alperesek akarata ellenére helyezték el kórházban, majd a hozzájárulása nélkül költöztették a ... Otthonba; emiatt ellátási díj és egyéb költségek címén 500.000 forint kára keletkezett. Állította, hogy az '**A**'-i tartózkodása, illetve a kórházba szállítása során 500.000 forint értékű aranyékszere tűnt el, amiből szintén kára származott. Előadta továbbá, hogy a lakásába történt visszaköltözése után ki kellett fizetnie a lakás elmaradt költségeit, vissza kellett állítania a közműszolgáltatásokat, és pótolni kellett a költözködés során eltűnt vagy megsemmisült berendezési és felszerelési tárgyakat. Ez neki további 500.000 forint kárt okozott. E károk megtérítése iránti követelését a Ptk. 339. § (1) bekezdésére alapította. Kiemelte, hogy az I. rendű alperes azután fizette vissza a 4.000.000 forint banki kölcsöntartozását, miután a felperes átvette az 5.970.000 forintot.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben marasztalására irányult. Védekezésükben tagadták, hogy a felperes pénzt adott át nekik. Állították, hogy az I. rendű alperes által korábban felvett kölcsön visszafizetéséhez és az '**A**'-i építkezéshez megfelelő anyagi háttérrel rendelkeztek. Előadták, hogy a felperes számára külön lakrész kialakítását és a felperes tartását annak fejében vállalták, hogy a felperes örököseivé teszi őket. Hivatkoztak arra, hogy a kapcsolatuk a felperessel olyan mértékben megromlott, hogy a felperest kívánságának megfelelően visszaköltöztették a saját lakásába. Vitatták, hogy a felperest magatartásukkal okozati összefüggésben kár érte.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek 500.000 forint perköltséget, és

térítsen meg az államnak külön felhívásra 480.000 forint eljárási illetéket. Ítéletének indokolása szerint a felperes a perben rendelkezésre bocsátott bizonyítékokkal nem tudta igazolni a 6.500.000 forint átadását az I. rendű alperesnek. Ezzel kapcsolatban utalt arra, hogy a felperes az állítása szerint az I. rendű alperesnek átadott pénz összegét eltérően jelölte meg a keresetlevélben, a rendőrségen tett feljelentésében és a tárgyaláson tett személyes előadásában. Rámutatott, hogy a felperes maga is elismerte, hogy az ... Banknál vezetett számlájáról felvett pénzből 500.000 forintot az ügyvédjének adott át. Kiemelte, hogy a felperes a házban lakóknak sem beszélt arról, hogy a pénzét az alpereseknek adta át. Álláspontja szerint az a körülmény, hogy a felperes az alperesek javára végrendelkezett, az alpereseknek azt az előadását támasztja alá, ami szerint a felperes részére a külön lakrész kialakítására az alperesek örökössé nevezése ellenében került sor. Kifejtette, hogy egyéb kárai vonatkozásában a felperes felhívás ellenére sem pontosította a keresetét, és nem tudta bizonyítani sem az alperesek jogellenes magatartását, sem a kárának bekövetkezését. A Ptk. 6. §-át azért nem látta alkalmazhatónak, mert az alperesek ingyenesen biztosítottak külön lakrészt a felperesnek, viselték a felperes költözéseivel felmerült költségeket, így a felperesnek kárként érvényesíthető költsége nem keletkezett. A perben kihallgatott tanúk vallomása alapján azt a következtetést vonta le, hogy a felperest a beleegyezésével helyezték el a ... Otthonban.

Az ítélet ellen, elsődlegesen annak megváltoztatása és keresetének teljesítése, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése érdekében a felperes terjesztett elő fellebbezést. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan és egyoldalúan állapította meg, ezért ítélete megalapozatlan. Állította, hogy a dr. N. F.-től átvett összeget azonnal átadta az I. rendű alperesnek, ezért a pénz a betörés idején már nem volt a lakásban. Előadta, hogy a betörést követően a lakásából semmi sem hiányzott. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ezeknek a tényeknek nem tulajdonított jelentőséget, és sérelmezte annak a feltételezését, hogy a pénz a betörés során tűnt el. Vitatta, hogy az alperesek az I. rendű alperes kölcsöntartozásának visszafizetéséhez és az építkezéshez megfelelő anyagi háttérrel rendelkeztek. Kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság nem tisztázta az alperesek élettársi kapcsolatának létrejöttét, vagyoni körülményeit, az alperesek jövedelmét és kiadásait, az alperesek építkezésének tényleges bekerülési költségét. Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes bankhitelét nem vonta le az alperesek rendelkezésére álló összegből. Sérelmezte, hogy a Ptk. 6. §-ára alapított igénye tekintetében az elsőfokú bíróság egyáltalán nem tisztázta a tényállást, elmulasztotta annak megállapítását, hogy mi volt az indoka a felperes vidékre költözésének. Okfejtése szerint az alpereseknek átadott pénz összegének bizonyítatlansága nem szolgálhatott alapul a biztatási kár megtérítése iránti kereset elutasítására. Továbbra is állította, hogy az alperesek akarata ellenére helyezték el kórházban, majd költöztették az otthonba. Hivatkozott arra, hogy az alperesek önkényes magatartása miatt vesztek el az 1-1,5 millió forint értékű ékszerei.

Az alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását indítványozták.

Az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott része nem volt, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelmében vizsgálta felül /Pp. 228. § (4) bekezdés/.

A felperes fellebbezése nem megalapozott.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság eljárásában nem észlelt olyan lényeges eljárási szabálysértést, ami a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján indokolta volna az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését.

Az elsőfokú bíróság az érdemi döntéshez szükséges bizonyítást lefolytatta, ezért az ítéltábla a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján sem látta indokoltnak az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a tényállásból levont jogi következtetésekkel és az arra alapított döntésével a Fővárosi Ítéltábla teljes mértékben, a döntés ítéletben kifejtett jogi indokaival nagyobb részben egyetértett.

A felperes kártérítés megfizetése iránt terjesztett elő keresetet.

A Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el.

Ennek a törvényi rendelkezésnek az alapján a kártérítés megfizetése iránti perben elsősorban a felperest terhelte a bizonyítási kötelezettség. Ennek a kötelezettségnek a keretében a felperes azt volt köteles bizonyítani, hogy az alperesek magatartásával okozati összefüggésben kára keletkezett, és a felperest terhelte a kár összegének a bizonyítása is.

A felperesnek kellett bizonyítania azt, hogy 6.500.000 forintot adott át az I. rendű alperesnek.

Az alperesek tagadásával szemben a pénzátadás tényét a felperes okirattal vagy a pénz átadásánál jelen lévő tanú vallomásával nem tudta alátámasztani. A perben kihallgatott tanúk közül **S. I.-né** a felperestől hallott a pénzátadásról, ezért vallomásának csak olyan bizonyító erőt lehetett tulajdonítani, mintha az a felperes személyes előadása lenne. **U-K. R.** tanú a vallomásában arról számolt be, hogy előtte a II. rendű alperes elismerte a pénz átvételét, azonban nyomban hozzátette azt is, hogy a pénzt visszafizették a felperesnek. A II. rendű alperes tagadta, hogy a pénz átvételét elismerő nyilatkozatot tett. Tekintettel arra, hogy **U-K. R.** tanúvallomását mint vitássá tett közvetett bizonyítékot más peradat nem erősítette meg, az a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő okszerű mérlegelés alapján nem volt a pénzátadást kétséget kizáróan alátámasztó bizonyítéknak tekinthető.

A felperes a ... Otthonban szállást és ellátást kapott. Ilyen módon az ellátási díj és az otthonban tartózkodással felmerült egyéb költségek ellenében ellenszolgáltatáshoz jutott, ezért az ellátási díj és egyéb költségek viseléséből nem keletkezett kára.

Az otthon vezetőjének és munkatársainak tanúvallomása alapján megállapítható volt, hogy a felperes a saját elhatározásából költözött be az otthonba, és saját elhatározásából kötött ápolási és gondozási szerződést, valamint ápolási és gondozási szerződés mellett az alapfeladatok körébe nem tartozó szociális szolgáltatásokra irányuló szerződést. Mivel az alpereseknek a felperes otthonba költözésében és a szerződések megkötésében semmilyen szerepe nem volt, a felperes otthonban tartózkodásával kapcsolatos kiadások és az alperesek magatartása között nem áll fenn okozati összefüggés.

A ... Otthon vezetője és munkatársai a tanúvallomásukban beszámoltak arról is, hogy a II. rendű alperes bevitte az otthonba a felperes ékszereit, azokat tételesen átvették, lezárt borítékban helyezték el, majd a felperes távozásakor átadták a felperesnek. A felperes sem az ékszerek II. rendű alperes általi átadásakor, sem az ékszerek neki történő kiadásakor nem jelezte, hogy az ékszerek közül valamelyik hiányzik. Ez a körülmény pedig arra utal, hogy a II. rendű alperes hiánytalanul átadta a felperes valamennyi ékszerét. Ezzel szemben a felperes a per folyamán nem jelölte meg tételesen, hogy mely ékszerei értékének a megtérítésére tart igényt az alperesektől, és nem bizonyította, hogy az alperesek magatartására visszavezethető okból ékszerei vesztek el. Emiatt a kár bekövetkezése nem volt megállapítható.

A felperes lakásának fenntartásával járó költségeket a felperesnek akkor is viselnie kellett volna, ha nem költözött volna le 'A'-ba, ezért ezeknek a költségeknek a felmerülése nem áll okozati összefüggésben az alperesek magatartásával. A perben arra vonatkozó tényadat nem merült fel, hogy a felperes lakásában a közművek kikapcsolására és visszaállítására az alperesek magatartásával okozati összefüggésben került volna sor. A felperes semmilyen módon nem bizonyította, hogy a költözködés közben ingóságai vesztek el vagy rongálódtak meg.

A Pp. 3. § (3) bekezdése szerint a bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésett voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli.

Ennek a rendelkezésnek az alapján a kár bekövetkezésének, valamint a felperes kiadásai és az alperesek magatartása közötti okozati összefüggés bizonyíthatatlanságát a perben a felperes terhére kellett értékelni. Kár, illetve okozati összefüggés hiányában az alperesek nem voltak kötelezhetők kártérítés megfizetésére.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest másodfokú perköltség megfizetésére, míg a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján rendelkezett.

Budapest, 2013. február 22.

. Lente Sándor s. k.
tanácselnök, előadó
. Csóka István s. k.
k.

bíró

Dr. Madarász Anna s.

bíró

A kiadmány hitelül:
Hilcz Ádámné
tisztviselő